

Sprawozdanie z tematycznego forum dyskusyjnego– **AUTOEWALUACJA - NARZĘDZIA** **25 – 26 czerwca 2006, Toruń**

W dniach 25 – 26 czerwca 2006 w Toruniu odbyło się trzecie tematyczne forum dyskusyjne poświęcone autoewaluacji realizowanej w ramach Partnerstw. Wiodącym tematem omawianym na forum były narzędzia badawcze.

Dzień pierwszy przebiegał wg następującego programu:

12.00 – 12.10	Otwarcie spotkania
12.10 – 13.30	Wykład: Prezentacja metod badawczych. Konstruowanie prób badawczych. Konstruowanie ankiety. Analiza danych ilościowych. Prowadzenie: Jarek Chojecki
13.30 – 14.00	Dyskusja
14.00 – 15.00	Obiad
15.00 – 16.00	Praca w grupach: Partnerstwa prezentują w grupach, jakie dane zbierają, konsultacja ekspercka: jak można te dane wykorzystać w ewaluacji Prowadzenie: Barbara Przybylska, Beata Ciężka, Jarek Chojecki
16.00 – 17.00	Praca w grupach: Partnerstwa prezentują w grupach, jakie narzędzia badawcze używają, konsultacja ekspercka narzędzi: konsultacje wcześniej przesłanych kwestionariuszy, scenariuszy wywiadów itd. Prowadzenie: Barbara Przybylska, Beata Ciężka, Jarek Chojecki
17.00 – 17.15	Przerwa
17.15 – 18.30	Praca w grupach: Partnerstwa prezentują w grupach, jakie narzędzia badawcze używają, konsultacja ekspercka narzędzi: podsumowanie najczęściej pojawiające się błędy w kwestionariuszach. Prowadzenie: Barbara Przybylska, Beata Ciężka, Jarek Chojecki
19.30	Kolacja

Podczas sesji planarnej Jarosław Chojecki przedstawił następujące zagadnienia:

- Triangulacja
- Metody zbierania danych
 - Analiza dokumentów
 - Rodzaje wywiadów
 - Wywiad swobodny
 - Kwestionariusz
 - Obserwacja
- Próby
 - Podstawowe pojęcia
 - Rodzaje prób
 - Próby nielosowe
 - Próby losowe
- Błędy w badaniach
- Podstawowe zasady budowy kwestionariusza
 - Podstawowe pojęcia
 - Poziomy pomiaru
 - Pytania w kwestionariuszu

- Ocena jakości badania
- Podstawowe informacje o analizie i prezentacji danych ilościowych
 - Podstawowe informacje z zakresu statystyki opisowej
 - Sposoby prezentacji danych (tabele vs. wykresy)
 - Zawartość merytoryczna wykresów
 - Dostosowanie wykresów do prezentowanych danych
 - Znaczenie średniej i odchylenia standardowego w analizie

Podczas sesji warsztatowych w grupie prowadzonej przez Jarosława Chojeckiego omawiano następujące zagadnienia:

- koncepcje i sposoby podejścia do ewaluacji w ramach poszczególnych Partnerstw;
- omówienie pojawiających się w trakcie autoewaluacji problemów – poszukiwanie rozwiązań
- prezentacja narzędzi badawczych
- omówienie kwestii dotyczących przygotowania narzędzi

Podczas sesji warsztatowych w grupie prowadzonej przez Barbarę Przybylską omawiano następujące zagadnienia:

- Stworzenie koncepcji ewaluacji, uwzględniając zasady projektów partnerskich programu EQUALa: opracowanie kluczowych pytań ewaluacyjnych, ustalenie wskaźników sukcesu, identyfikacja źródeł informacji/danych, wykorzystywanie odpowiednich narzędzi badawczych,
- Obserwacja jako narzędzie ewaluacyjne – zasady przygotowania i prowadzenia dokumentacji obserwacji,
- Wykorzystywanie matrycy logicznej jako narzędzia monitoringu.
- Sporządzenie listy ok. 20 rodzajów posiadanych danych z projektów, i rozpatrzenie ich pod względem przydatności dla przeprowadzenia autoewaluacji.

Podczas sesji warsztatowych w grupie prowadzonej przez Beatę Ciężką omawiano koncepcje ewaluacji poszczególnych Partnerstw, metody realizacji badań ewaluacyjnych oraz problemy związane ze zbieraniem i analizą danych. W drugiej części warsztatu reprezentanci poszczególnych Partnerstw prezentowali stosowane przez siebie narzędzia badawcze. Grupa wyszukiwała błędy w prezentowanych narzędziach i wspólnie wypracowywała propozycje ich poprawy.

Dzień drugi przebiegał wg następującego programu:

9.00 – 10.00	Wykład: Jak analizować dane i wyciągać wnioski Prowadzenie: Beata Ciężka
10.00 – 10.15	Przerwa
10.15 – 11.30	Praca w grupach: prezentacja w grupach wyników prowadzonych badań, konsultacja prowadzonych analiz danych Prowadzenie: Barbara Przybylska, Beata Ciężka, Jarek Chojecki
11.30 – 12.45	Wykład: Struktura raportu ewaluacyjnego, jak prezentować dane ewaluacyjne. Prowadzenie: Barbara Przybylska
12.45 – 13.00	Podsumowanie i zakończenie spotkania
13.00	Obiad

Podczas sesji plenarnej Beata Ciężka przedstawiła następujące zagadnienia:

- Etapy analizy jakościowej
- Metody analizy jakościowej
- Reguły tworzenia kategorii dla odpowiedzi na pytania wywiadu
- Taktyki weryfikacji prawomocności wniosków
- Kontrola reprezentatywności
- Kontrola oddziaływania badacza
- Triangulacja
- Ważenie dowodów
- Inne taktyki weryfikacji prawomocności wniosków (Kontrola znaczenia wyjątków, Podążanie za niespodziankami, Poszukiwanie negatywnych dowodów, Wykluczanie pozornych relacji, Uzyskiwanie informacji zwrotnych od informatorów)
- Zastosowanie matrycy logicznej projektu w ewaluacji

Podczas sesji warsztatowych w grupie prowadzonej przez Jarosława Chojeckiego omawiano następujące zagadnienia:

- Omówienie procesu prowadzenia ewaluacji na przykładzie szkolenia (od planowania do raportu)
- Analiza i krytyczna informacja zwrotna dotycząca narzędzi i projektów ewaluacji przygotowanych przez partnerstwa
- Zaprezentowania technik interaktywnych służących zbieraniu informacji przydatnych w ewaluacji

Podczas sesji warsztatowych grupy prowadzonej przez Barbarę Przybylską omawiano następujące zagadnienia:

- Zaprezentowane zostały ankiety ewaluacyjne stosowane przez Partnerstwa z wyliczeniem typowych błędów,
- Sposoby opracowania ankiety dla ułatwienia analizy danych,
- Projektowanie ankiet z myślą o odbiorcy (język, formatowanie, otwarte i zamknięte pytania, jak stworzyć zestaw możliwych odpowiedzi na pytania, dla ograniczenia liczby pytań otwartych,
- Przeprowadzenie dyskusji omawiającej doświadczenia z projektowania, przeprowadzenia i analizowania ankiet.

Podczas sesji warsztatowych w grupie prowadzonej przez Beatę Ciężką omawiano zagadnienia związane z realizacją ewaluacji oraz trudnościami, jakie napotyka ewaluator w swojej pracy (w tym dyskusja nad dylematem czy wszystko prezentować w raporcie ewaluacyjnym). Sesja opierała się głównie na wymianie doświadczeń między uczestnikami.

Podczas sesji plenarnej *Sposoby Skutecznego Przekazywania Wyników Ewaluacji*, Barbara Przybylska przedstawiła następujące zagadnienia:

- zasady przedstawiania wyników ewaluacji – rola ewaluatora, cele prezentowania wyników, ukierunkowanie prezentacji wyników dla odbiorcy raportu
- elementy tradycyjnego raportu ewaluacyjnego

- elementy raportu ewaluacyjnego ukierunkowanego na działanie i porównanie go z raportem tradycyjnym pod względem struktury, stylu, zawartości, perspektyw i postanowień
- dodatkowe sposoby pisemnego przedstawiania wyników ewaluacji
- przygotowanie prezentacji wyników ewaluacji
- opracowywanie rekomendacji do raportu ewaluacyjnego